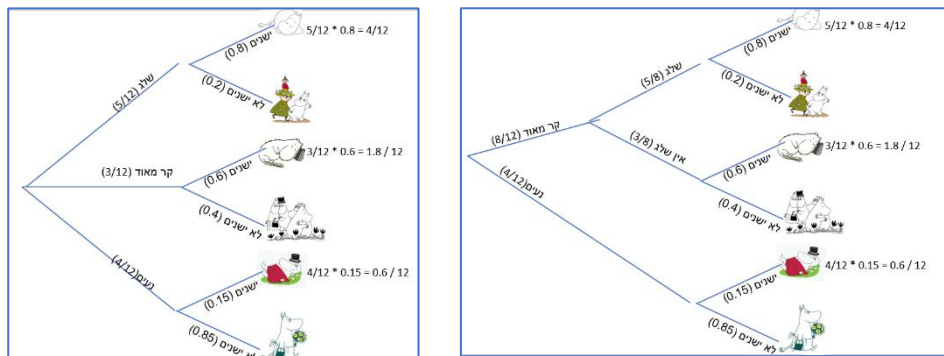

שאלה 1

א. הטענה אינה נכונה.

אפשר לצייר עץ בשתי דרכים (בשתיהן תוצאות החישובים זהות):

הסיכוי:

$$P(\text{snow} | \text{sleep}) = \frac{P(\text{snow} \cap \text{sleep})}{P(\text{sleep})} = \frac{0.8 \cdot \frac{5}{12}}{0.8 \cdot \frac{5}{12} + 0.6 \cdot \frac{3}{12} + 0.15 \cdot \frac{4}{12}}$$

$$= \frac{\frac{4}{12}}{\frac{(4 + 1.8 + 0.6)}{12}} = \frac{4}{6.4} = 0.625$$

ב. הטענה נכונה

הספרה האמצעית חייבת להיות 5.
המספר אי זוגי ולכן חייב להסתיים בספרות 9,7,3 שזה 3 אפשרויות.
כל שאר הספרות מסתדרות לפי דגימה ללא החזרה.
 $6 \cdot 5 \cdot 1 \cdot 4 \cdot 3 = 360$

ג. הטענה לא בהכרח נכונה

לדוגמה, אם שני הערכים האמצעיים בסדרה המקורית היו 169 ו-171 --
בסדרה החדשה הערכים האמצעיים יהיו 169 ו-170 והחציון יהיה 169.5

שימו לב: כדי להראות שטענה אינה נכונה – מספיק להראות דוגמה שבה הטענה אינה נכונה.
אך, כדי להראות שטענה נכונה תמיד – לא מספיק להראות דוגמה.

ד. הטענה נכונה: $P(A \cap B) = 0.7 + 0.55 - 0.95 = 0.3$

	A	A ^C	
B	0.3	0.4	0.7
B ^C	0.25	0.05	0.3
	0.55	0.45	

ה. הטענה אינה נכונה.

הציון הממוצע יעלה ב $0.3 \cdot 5 = 1.5$

שאלה 2 (25 נקודות)
להלן נתונים על מספר תכניות החיסכון, שחוסכים בהן אנשים שנבחרו באקראי מתוך אוכלוסיית חוסכים מסוימת.

מספר אנשים	מספר תכניות חיסכון
10	0
19	1
40	2
31	3
76	4
24	5

החישובים בטבלה:

מספר תוכניות חיסכון	מספר אנשים	$x \cdot f(x)$	$F(x)$	שכיחות מצטברת %	x^2	$x^2 \cdot f(x)$
0	10	0	10	5	0	0
1	19	19	29	14.5	1	19
2	40	80	69	34.5	4	160
3	31	93	100	50	9	279
4	76	304	176	88	16	1216
5	24	120	200	100	25	600
סכום	200	616				2274
ממוצע		3.08				11.37

א.

השכיח: 4	
החציון: 3.5	החציון נמצא במיקום $100.5 = 201 / 2$ – לכן הוא שווה לממוצע בין הערך במיקום 100 (3) לערך במיקום 101 (4)
הממוצע: 3.08	חישוב בטבלה

ב.

השונות: 1.8836	$\sum \frac{x^2 \cdot f(x)}{n} - \bar{x}^2 = 11.37 - 3.08^2 = 1.8836$
הטווח הבינרבעוני: 2	מיקום $Q1 = 2 \leftarrow 201 / 4 = 50.25$ מיקום $Q3 = 4 \leftarrow 201 \cdot 3 / 4 = 150.75$ $IQR = 4 - 2 = 2$

הערה: סטודנטים שלמדו את הקורס בסמסטרים קודמים יכולים לחשב את הטווח הבינרבעוני כמו במשתנה רציף:

- $Q1$ הוא האיבר ש 25% מההתפלגות קטנים ממנו או שווים לו--מתאים לשכיחות מצטברת של 25% (מקום $\frac{n}{4}$).
ערך זה נמצא במחלקה השלישית (מסומן בצהוב) – לכן $Q1=2$.
- $Q3$ הוא האיבר ש 75% מההתפלגות קטנים ממנו או שווים לו--מתאים לשכיחות מצטברת של 75% (מקום $\frac{3n}{4}$).
ערך זה נמצא במחלקה החמישית (מסומן בירוק) – לכן $Q3=4$.
- לכן, $IQR=4-2=2$.

ג. מדובר בטרנספורמציה ליניארית. הכפלה בקבוע (5) והוספת קבוע (2) לכן:

השכיח	22	$5 \cdot 4 + 2$
החציון	19.5	$5 \cdot 3.5 + 2$
הממוצע	17.4	$5 \cdot 3.08 + 2$
השונות:	47.09	$1.8836 \cdot 5^2$
הטווח הבינרבעוני:	10	$5 \cdot 2$

ד. לו כל האנשים בעלי 3 תוכניות חיסכון היו פותחים תכנית חיסכון נוספת, וכל האנשים בעלי 2 תוכניות חיסכון היו "שוברים" תכנית אחת ונשארים רק עם תכנית אחת,

השכיח – היה נשאר 4 (כעת $107 = 76 + 31$ היו 4 תוכניות חיסכון).
 החציון היה הופך ל 4 (כי גם במקום 100 וגם במקום ה 101 – הערך הוא 4).
 הממוצע היה קטן – (40 ערכים קטנו ב 1 ו 31 ערכים גדלו ב 1).

שאלה 3 (25 נקודות)

בסקר שנערך בקרב 1,200 מסיימי תואר ראשון בכלכלה נמצא כי 90% מהבוגרים מוצאים עבודה (מאורע A) ו- 35% מהם ממשיכים לתארים מתקדמים (מאורע B). כמו כן, 25% מהבוגרים גם עובדים וגם לומדים לתואר מתקדם.

א. הסבר: נציב את שלושת נתוני השאלה בטבלה (מודגש באדום). נשלים את הטבלה. ההסתברות המבוקשת היא הסתברות החיתוך – "לא A וגם לא B" (מודגשת ברקע אפור).

	B תואר מתקדם	$\bar{B}$ לא תואר מתקדם	
A עבודה	0.25	0.65	0.9
$\bar{A}$ לא עבודה	0.1	0	0.1
	0.35	0.65	1

הסבר אלטרנטיבי: ההסתברות כי לפחות אחד מן המאורעות מתקיים (רק עובד, רק לומד או שניהם) היא וודאית: $P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = 0.9 + 0.35 - 0.25 = 1$. מכאן שההסתברות המשלימה, שני המאורעות אינם מתקיימים (לא עובד וגם לא לומד), הינה אפס.

ב. $0.25 / 0.35 = 0.71$

ג. הסיכוי ללמוד לתואר שני או לעבוד – אך לא שניהם: $0.60 + 0.15 = 0.75$

ד. המאורעות תלויים: $P(A \cap B) = 0.25 \neq 0.9 \cdot 0.35 = P(A) \cdot P(B)$

שאלה 4 (25 נקודות)

במחקר לבדיקת הקשר בין מספר הילדים במשפחה לבין מספר השעות השבועיות שעובדת האם מחוץ לבית, נבדקו 10 משפחות. נסמן: X – מספר הילדים, Y – מספר שעות העבודה של האם. התוצאות שהתקבלו הן:

$$\bar{X} = 3, \bar{y} = 31, \sum_{i=1}^{10} x_i^2 = 110, \sum_{i=1}^{10} y_i^2 = 10620, \sum_{i=1}^{10} x_i \cdot y_i = 855$$

		-7.5	COV(X,Y)
2	שונות	1.414	SX
101	שונות	10.05	SY
		-0.528	r

א. (7 נק') על סמך התוצאות מצאו את ערכו של מקדם המתאם הלינארי בין X לבין Y.

ב. (9 נק') במשפחה עם 5 ילדים, מהו הניבוי למספר שעות העבודה השבועיות של האם?

$$b = -0.528 \cdot 10.05 / 1.4 = -3.75,$$

$$a = 31 + 3.75 \cdot 3 = 42.25$$

$$y = -3.75 \cdot 5 + 42.25 = 23.5$$

הניבוי : $y = -3.75 \cdot 5 + 42.25 = 23.5$
ג. מצאו את קו הניבוי לניבוי מספר הילדים במשפחה לפי מספר שעות העבודה השבועיות של האם.

$$X = -0.074Y + 5.3$$

שאלה 5 (25 נקודות)

באוניברסיטה מסוימת לומדים בשנה א' בחוג לפסיכולוגיה 600 סטודנטים. מספר השעות השבועי שסטודנטים אלו משקיעים בלימודים מתפלג נורמלית עם ממוצע 25 שעות. ידוע כי 80% מהם משקיעים פחות מ-35 שעות.

5 נק' א. מצאו את סטיית התקן של מספר שעות הלימוד השבועיות.

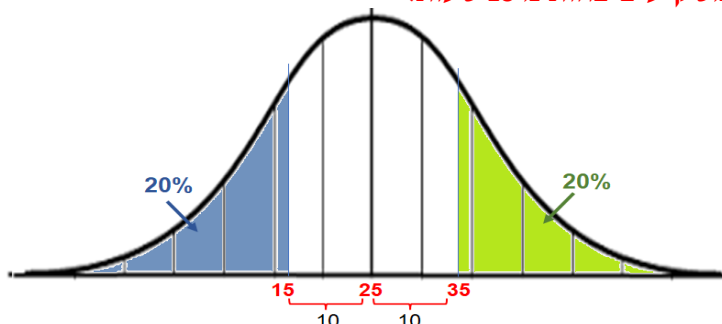
$$\phi(Z_x) = 0.8 \rightarrow Z_x = 0.842 = \frac{35 - 25}{\sigma} \rightarrow \sigma = \frac{35 - 25}{0.842} = 11.88$$

6 נק' ב. מהו אחוז הסטודנטים המשקיעים בין 10 לבין 15 שעות שבועיות בלימודים?

$$P(10 < x < 15) = \phi\left(\frac{15 - 25}{11.88}\right) - \phi\left(\frac{10 - 25}{11.88}\right) = 0.2 - \phi(-1.26) \\ = 0.2 - (1 - 0.8962) = 0.0962$$

התשובה: 9.62%

שימו לב: נעשה פה שימוש בעיקרון הסימטריה. הממוצע הוא 25. 80% משקיעים פחות מ-35 שעות (25 + 10) – לכן 80% משקיעים יותר מ-15 שעות (25 – 10) ו-20% משקיעים פחות מ-15 שעות.

אפשר כמובן גם לחשב את ציון התקן. התשובה תהייה מעט שונה בגלל שגיאת עיגול. שתי הדרכים יקבלו ציון מלא.

5 נק' ג. מהו מספר שעות הלימוד השבועיות שרק 5% מהסטודנטים משקיעים פחות ממנו?

$$\phi(x) = 0.05 \rightarrow Z_x = -1.645 \rightarrow x = 25 - 11.88 * 1.645 = 5.46$$

ד. 6 סטודנטים נבחרים באופן מקרי. מספר שעות הלימוד השבועיות של כל סטודנט בלתי תלוי במספר שעות הלימוד השבועיות של יתר הסטודנטים. מצאו:

4 נק' 1. מה ההסתברות שלפחות אחד מהסטודנטים לומד פחות מ-15 שעות בשבוע?
5 נק' 2. מהי התוחלת ומהי סטיית התקן של מספר הסטודנטים הלומדים יותר מ-15 שעות שבועיות.

$$P(x < 15) = 0.2$$

$$Y \sim B(6, 0.2) \quad p(Y \geq 1) = 1 - p(Y = 0) = 1 - \binom{6}{0} 0.2^0 0.8^6 = 0.738$$

2. מהי התוחלת ומהי סטיית התקן של מספר הסטודנטים הלומדים יותר מ-15 שעות שבועיות.

$$E(X) = 6 * 0.8 = 4.8$$

$$V(X) = 6 * 0.2 * 0.8 = 0.96$$

$$S_x = \sqrt{0.96} = 0.979$$